6 2026ལོའི་ཟླ་11ཚེས་20 ཡིག་ཆ། ཇུས་འགོད་པ།མིག་དམར་སྒྲོལ་དཀར།

རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསོད་ནམས་ཆོས་སྒྲོན།

ལེའུ་དང་པོ།སྤྱིའི་རྩ་དོན།
དོན་ཚན་དང་པོ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་་་
དང་།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྒྱུན་་་་་་་
འཛིན་བྱེད་པ།ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་བ།རྒྱལ་་་་་
གཅེས་རིང་ལུགས་དང་གསར་བརྗེའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སློབ་གསོ་སྤེལ་བ།སྤྱི་ཚོགས་་་་་་
རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་དང་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དར་སྤེལ་་་་་་་་་་
གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་ཆེད།《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིག་་་་་་་་་་
དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བཅའ་ཁྲིམས》དང《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་་་་་་
རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ལག་བསྟར་སྲོལ་ཡིག》སོགས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྲིད་འཛིན་
ཁྲིམས་སྲོལ་གཞིར་བཟུང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་་
ནས་སྲོལ་ཡིག་འདི་བཟོས་པ་ཡིན།
དོན་ཚན་གཉིས་པ།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་ནང་གི་་
རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དེར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བར་སྲོལ་་་་་་་
ཡིག་འདི་སྤྱད་ན་འཐུས།
དོན་ཚན་གསུམ་པ།རིག་དངོས་ལས་དོན་སྤེལ་བར་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་་
ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་མཐའ་འཁྱོངས་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་རིན་ཐང་་་་་
ལྟ་བས་ཁྲིད་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་་་་་
ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་
ཚོགས་པ་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་གཙོ་རྐང་དུ་བྱས་ནས་མི་རིགས་་་་་
ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཚོར་ཀྲུང་ཧྭའི་རིག་གནས་ཀྱི་མོས་སེམས་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱུ་་་་་
དང་ཀྲུང་ཧྭའི་རིག་གནས་ཀྱི་གདེང་ཚོད་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་དགོས།
རིག་དངོས་ལས་དོན་སྤེལ་སྐབས་སྲུང་སྐྱོབ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་།མྱུར་་་་་་་་
སྐྱོབ་ཨང་དང་པོར་འཇོག་པ།བེད་སྤྱོད་ལུགས་མཐུན་བྱེད་པ།དོ་དམ་བྱ་རྒྱུར་་་་་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ཕྱོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་བཞི་པ།ལས་ཁུངས་དང་།རྩ་འཛུགས།མི་སྒེར་བཅས་་་་་་་་
ཚང་མར་ཁྲིམས་བཞིན་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་འོས་འགན་ཡོད།
དོན་ཚན་ལྔ་པ།རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་སྲིད་འཛིན་
ས་ཁོངས་དེ་གའི་ནང་གི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ལས་ཀའི་འགན་འཁུར་རྒྱུ་དང་།
རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་གཞག་དེ་རིམ་པ་དེ་གའི་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་
སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་འགོད་ནང་བཅུག་ནས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ལས་་
ཀའི་ལམ་སྲོལ་འཛུགས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཟད།སྲིད་འཛིན་་་་་
ས་ཁོངས་དེ་གའི་ནང་གི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་ཞིབ་་་་་་་་་་་་
འཇུག་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།
ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་ཁྲོམ་གཞུང་དོན་གཅོད་ཁང་
གིས་འགན་འཁྲི་གཞིར་བཟུང་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་དོན་ཡག་་
པོ་སྒྲུབ་དགོས།
ཡུལ་མི(གྲོང་མི)ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་་་་་
ལས་དོན་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུར་གཞོགས་འདེགས་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་དྲུག་པ།རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་་་་
སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་དེ་གའི་ནང་གི་རིག་དངོས་སྲུང་་་་་་་་
སྐྱོབ་ལས་དོན་ལ་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་བྱེད་དགོས།
རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར།ཆོས་ལུགས་ལས་དོན།གོང་འཕེལ་བསྒྱུར་་་་་་་་་་་
བཅོས།སློབ་གསོ།སྤྱི་བདེ།ནོར་སྲིད།རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས།སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་་་
ཡུགསྡོད་ཁང་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་གསེབ་འཛུགས་སྐྲུན།ཞིང་ལས་དང་གྲོང་་་་་་་་
གསེབ།འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ།ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྡོམ།ནགས་ལས་རྩྭ་ཐང་།མེ་གསོད་་་་་
རོགས་སྐྱོབ།འགག་སྒོ་སོགས་སྡེ་ཚན་གྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་འགན་འཁྲིའི་ཁྱབ་་་་་་
ཁོངས་ལྟར་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་དོན་ཁྲིམས་བཞིན་ཡག་པོ་་་་་་
སྒྲུབ་དགོས།
ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་སྡེ་ཚན་དང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་ངེས་་་་
པར་དུ་གྲོས་མོལ་མཐུན་སྦྱོར་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་སློབ་གླིང་དང་།
ཆོས་ལུགས་ཚོགས་པ།ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་རིག་དངོས་ལ་་་་་་་་་
བརྟག་དཔྱད་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ལ་མཉམ་དུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་་
དགོས་པ་དང་།ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་དོ་དམ་ལས་ཚན་གྱིས་ངེས་པར་དུ་་་
ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་་་་་
དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་དགོས།
དོན་ཚན་བདུན་པ།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱིས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་་་་་་་
གཞག་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ།སྲུང་སྐྱོབ་ཨང་དང་པོ་དང་།དོ་དམ་ལ་ཤུགས་་་་་་་་
སྣོན།རིན་ཐང་སྔོག་འདོན།བེད་སྤྱོད་ནུས་ལྡན།རིག་དངོས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་་་
འཕེལ་ཐུབ་པ་བཅས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་ཀའི་བླང་བྱ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་་་་་་་་་་་་་
དགོས།
དོན་ཚན་བརྒྱད་པ།རིམ་ཁག་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ངེས་པར་་་་
དུ་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུར་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ།དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་སྐྲུན་་
དང་།སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་་་་་་
ཐག་གཅོད་ཡང་དག་བྱས་ནས་རིག་དངོས་བདེ་འཇགས་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་་་་་་་

བྱེད་དགོས།
གཞི་རྩའི་འཛུགས་སྐྲུན་དང་།ཡུལ་སྐོར་གོང་འཕེལ།དམངས་སྲོལ་དུས་་་་་་
སྟོན་བཅས་དང་།ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་སོགས་བྱེད་སྐབས་ངེས་པར་དུ་་་་་་་་
རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཨང་དང་པོར་འཇོག་པ་དང་།རིག་དངོས་སྲུང་་་་་་་
སྐྱོབ་དང་བདེ་འཇགས་དོ་དམ་གྱི་གཏན་འབེབས་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་ནས་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་རང་བཞིན་གྱི་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བ་དང་ཚོང་ལས་ཅན་དུ་འགྱུར་་
ཆེ་རིགས་སྔོན་འགོག་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་དགུ་པ།རིམ་ཁག་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ངེས་པར་དུ་་་
བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་དང་།དམངས་གཙོའི་བཅོས་་་་་་་་་་
བསྒྱུར།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྲུན།བསྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ།དུས་་་་་་་་་་་་
རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་མཐའ་སྐྱོང་བོད་བརྟན་སོགས་ཀྱི་་་་་་་་་
འབྲེལ་ཡོད་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་
མང་ཚོགས་ཚོར་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ལྟེ་བར་བྱེད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་
དང་བསྒྱུར་བཅོས་གསར་གཏོད་ལྟེ་བར་བྱེད་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དར་་
སྤེལ་གཏོང་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟད།རླབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་དང་།ཀྲུང་ཧྭ་མི་་་
རིགས།ཀྲུང་ཧྭའི་རིག་གནས།ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་།ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་་་་་
སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་བཅས་ལ་མོས་སེམས་འཆང་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།
དོན་ཚན་བཅུ་པ།རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ངེས་་་་་་་་
པར་དུ་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་གྲོན་དངུལ་དག་རིམ་པ་དེ་གའི་སྔོན་རྩིས་་་་་་་
ནང་བཅུག་ནས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་གཞག་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་་་་་་་་་
དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆུ་ཚད་དང་འཚམ་ཐུབ་པ་་་་་་
བྱེད་དགོས།
རྒྱལ་ཁབ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་མཛོད་ཁང(བཤམས་སྟོན་ཁང)དང་།དྲན་་་་་་་
གསོ་ཁང་།རིག་དངོས་ཚན་ཞིབ་ཚན་པ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པ་སོགས་་་་་
ཀྱི་བྱ་གཞག་རང་བཞིན་གྱི་ཡོང་འབབ་རྣམས་སྔོན་རྩིས་དོ་དམ་བྱེད་ཁོངས་སུ་་་་་་་་
བཅུག་སྟེ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་གཞག་ཐད་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས།ཚན་པ་་་་་
གང་རུང་ངམ་ཡང་ན་མི་སྒེར་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཙན་བཟུང་དང་གཞན་སྤྱོད་་་་་་་་
བྱས་མི་ཆོགདོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་
དེའི་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་ངེས་པར་དུ་རིག་དངོས་ལ་ཡོངས་བཤེར་
དང་ཆེད་དོན་བརྟག་དཔྱད་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་རིག་དངོས་ཀྱི་ཐོན་་་་་་
ཁུངས་དང་དེར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བྱེད་་་་་་་་་་་་་
དགོས།
རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་དུས་བཀག་ལྟར་རིམ་མཚུངས་མི་
དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ནམ་ཡང་ན་དེའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་་་་་་་་
གཞུང་ཁོངས་རིག་དངོས་ཐོན་ཁུངས་དང་རྒྱུ་ནོར་དོ་དམ་བྱས་ཚུལ་སྙན་སེང་ཞུ་་་་་
དགོས།
དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱིས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་
ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།ཁྱབ་སྤེལ་གཏོང་སྟངས་་་་་་
གསར་གཏོད་བྱེད་པ།དམངས་ཡོངས་ཀྱི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་་
གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་རང་རྟོགས་ངང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་་་་
རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་གཏོད་་་་་་་་་
དགོས།
རྟེན་མཛོད་ཁང(བཤམས་སྟོན་ཁང)དང་།དྲན་གསོ་ཁང་།ཆོས་ལུགས་་་་་་་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པ།གནའ་རྫས་རྗེས་ཤུལ་སྤྱི་གླིང་་་་་
སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པས་ངེས་པར་དུ་ལྟ་སྐོར་སྤྲོ་གསེང་གི་ནང་དོན་དང་ཟུང་་་་
འབྲེལ་བྱས་ཏེ།དམིགས་ས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དྲིལ་་་་་་་་་་་་་
བསྒྲགས་སློབ་གསོ་སྤེལ་དགོས།
གསར་འགྱུར་སྨྱན་སྦྱོར་ཚན་པས་ངེས་པར་དུ་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་་་་་་་་་
ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཤེས་བྱ་དྲིལ་་་་་་
བསྒྲགས་སྤེལ་གཏོང་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།རིག་དངོས་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་་་
འཚེ་བཟོ་བ་དང་རིག་དངོས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བའི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་་་་་་
གླེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་བྱེད་དགོས།

ལེའུ་གཉིས་པ།སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས།
དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ།རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་
ངེས་པར་དུ་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་ལ་མ་ལག་རང་བཞིན་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུར་་
ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ།རིག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཁོར་་་་་་་་
ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ།མྱུར་སྐྱོབ་རང་བཞིན་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་སྔོན་འགོག་རང་བཞིན་གྱི་
སྲུང་སྐྱོབ་ཟུང་འབྲེལ་དང་།ཁེར་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཚོ་འདུས་སྲུང་སྐྱོབ་ཟུང་་་་་
འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྩ་དོན་ལ་བརྩི་སྲུང་ཞུས་ནས་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་ཀྱི་ལོ་་་་་་
རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་བདེན་རང་བཞིན་དང་།རྣམ་པ་ཆ་ཚང་རང་བཞིན།རིག་གནས་
རྒྱུན་མཐུད་རང་བཞིན་བཅས་ལ་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།རིག་དངོས་ཡོངས་བཤེར་དང་།ཆེད་དོན་་་་་་
བརྟག་དཔྱད་དམ་ཡང་ན་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་དོན་གཞན་དག་སྤེལ་བའི་ཁྲོད་ཤེས་

རྟོགས་བྱུང་བའི་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་དག་ངེས་པར་དུ་དུས་ཐོག་ལ་རིག་་་་་་་
དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པར་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱེད་་་
དགོས་པའམ་ཡང་ན་རིམ་པ་གཏན་འཁེལ་བྱས་མེད་པའི་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་་་་་་་་
དངོས་ལ་ཐོ་འགོད་བྱས་ཏེ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས།སྤྱི་དམངས་དང་རྩ་་་་་་་་་་
འཛུགས་ཀྱིས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པར་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་་་་་་་
ཡོངས་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས་པའམ་ཡང་ན་རིམ་པ་གཏན་འཁེལ་བྱས་མེད་པའི་སྤོ་་
མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་ལ་ཐོ་འགོད་བྱས་ཏེ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་འགོ་་་་་་་་
བཏོན་ཆོགརང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་
གལ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་།སྒྱུ་རྩལ།ཚན་རིག་བཅས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་སྤོ་མི་་་་་་
རུང་བའི་རིག་དངོས་བདམས་ནས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་་་་་་་
མོས་མཐུན་ཐོབ་དོན་བཞིན།རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་་་་་་
ཚན་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་གནད་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་ཁོངས་སུ་འཇུག་
རྒྱུའི་སྙན་ཞུ་འབུལ་དགོས།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིམ་པའི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པ་དེ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་་་་
མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ནས་ཡོངས་བསྒྲགས་་་་
བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ལ་སྙན་དཔོད་ཞུ་དགོས།ཆུད་་་་་་་་
བཙུགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་རིམ་པ་དང་རྫོང་རིམ་པའི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པ་་་་་
དེ་རིམ་པ་དེ་གའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ནས་
ཡོངས་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།རིམ་པ་བཞིན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་སྲིད་གཞུང་ལ་སྙན་དཔོད་ཞུ་དགོས།
རིམ་པ་གཏན་འཁེལ་བྱས་མེད་པའི་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་རྣམས་རྫོང་་་་
རིམ་པའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་ལ་ཐོ་འགོད་བྱེད་
དགོས་པ་དང་།རིམ་པ་དེ་གའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་རང་ལས་རིམ་པ་་་་་་་
གཅིག་གིས་མཐོ་བའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་ལ་
སྙན་དཔོད་ཞུ་དགོས་པ་མ་ཟད།སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཡོངས་བསྒྲགས་ཀྱང་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ།ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་རིག་དངོས་ཧ་ཅང་ཕུན་་་་་་
སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིན་ཐང་ངམ་གསར་བརྗེའི་དྲན་གསོའི་་་་
དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལྡན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་རྡལ་དང་།ཁྲོམ་གཞུང་།གྲོང་ཚོ་་་་་་་
དག་ས་གནས་དེ་གའི་རྫོང་རིམ་པའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་རེ་ཞུ་བྱས་ཏེ།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་སྡོད་ཁང་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་གསེབ་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་གཙོ་འགན་སྡེ་ཚན་དང་རིམ་པ་དེ་གའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་
དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་དང་རིགས་གཅིག་མཁས་པ་་་་་་
སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་རིགས་པས་ཁུངས་སྐྱེལ་དང་ཞིབ་བཤེར་བསམ་འཆར་་་་་་་་
བཏོན་རྗེས།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ལ་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ལྡན་་
པའི་ཁྲོམ་གཞུང་དང་གྲོང་རྡལ་དུ་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁེལ་དང་ཡོངས་བསྒྲགས་་་
བྱ་རྒྱུར་འབུལ་དགོས་པ་མ་ཟད།རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ལ་སྙན་དཔོད་ཞུ་དགོས།
ཁྲིམས་ལྟར་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་པའི་ལོ་་་་་་
རྒྱུས་རིག་གནས་ལྡན་པའི་གྲགས་ཅན་གྲོང་ཁྱེར་དང་།ཁྲོམ་གཞུང་།གྲོང་ཚོ་་་་་་་་
གྲོང་རྡལ་བཅས་གནས་སའི་རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ངེས་པར་་
དུ་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་གཏན་འབེབས་གཞིར་བཟུང་་་་་་་
ཆེད་དམིགས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་འཆར་འགོད་བཟོ་རྒྱུའི་སྒྲིག་འཛུགས་བྱེད་དགོས་པ་་་་་་་
དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ཐབས་བཟོ་དགོས་པ་མ་ཟད་འབྲེལ་ཡོད་འཆར་འགོད་ནང་་་་་་་་་
འཇུག་དགོས།
དོན་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།རིམ་ཁག་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པས་ཞིབ་
བཤེར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་ཉིན་ནས་བཟུང་གི་ལོ་གཅིག་་་་་་་
ནང་ཚུན་དུ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་།ཆུད་བཙུགས་པའི་་་་་་
གྲོང་ཁྱེར(ས་གནས)དང་རྫོང(ཆུད།གྲོང་ཁྱེར)མི་དམངས་སྲིད་གཞུང(སྲིད་ཧྲུའུ)
གིས་ཁག་སོ་སོར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་བཟོས་ནས་ཡོངས་་་་་་་་་
བསྒྲགས་བྱེད་པ་དང་།མཚོན་རྟགས་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་བྱེད་པ།ཟིན་་་་་་་་་་
འགོད་ཡིག་ཚགས་བཟོ་བ་བཅས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་
གཞིགས་ནས་ཆེད་དོན་ལས་ཚན་འཛུགས་པའམ་ཡང་ན་ཆེད་བསྐོས་མི་སྣ་་་་་་་་་་་་་་
དམིགས་འཛུགས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱེད་འགན་འཁུར་དུ་འཇུག་དགོས།རྒྱལ་ཡོངས་་་་
ཀྱི་གཙོ་གནད་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཁྱབ་ཁོངས་དང་ཟིན་་་་་་་་་
འགོད་ཡིག་ཚགས་དེ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་་་་་་་
འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་ལ་སྙན་་་་
དཔོད་ཞུ་དགོས།
རིམ་པ་གཏན་འཁེལ་བྱས་མེད་པའི་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་རྣམས།
རྫོང་རིམ་པའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་མཚོན་་
རྟགས་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་བྱེད་པ་དང་།ཟིན་འགོད་ཡིག་ཚགས་བཟོ་བ།དོ་
དམ་བྱེད་འགན་འཁུར་མཁན་གསལ་པོ་བཟོ་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།
རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་་་་་
ངེས་པར་དུ་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ།རིག་དངོས་སྲུང་་
སྐྱོབ་ཚན་པ་དང་རིམ་པ་གཏན་འཁེལ་བྱས་མེད་པའི་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་་་་

ཀྱི་ཞིབ་ཕྲའི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ཐབས་བཟོས་ནས་རིམ་པ་དེ་གའི་མི་དམངས་སྲིད་་་་་་་་་་་་
གཞུང་ལ་སྙན་སེང་ཞུ་དགོས་པ་མ་ཟད།སྤྱི་བསྒྲགས་སྤེལ་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་་་་་
དགོས།
རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་ངེས་པར་དུ་གཞི་རིམ་གྱི་མང་ཚོགས་་་་་་་་
རང་བཞིན་གྱི་རང་སྐྱོང་རྩ་འཛུགས་དང་དང་བླངས་པ་སོགས་སྤོ་མི་རུང་བའི་་་་་་་་
རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་སྐུལ་ལྕག་གཏོང་བ་དང་མཛུབ་
ཁྲིད་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།རིམ་ཁག་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་་་་་་་་་་
འབྲེལ་ཡོད་འཆར་འགོད་བཟོ་སྐབས་ངེས་པར་དུ་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་་་་་་
དགོས་མཁོར་གཞིགས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྔོན་ལ་རིག་དངོས་སྲིད་་་་་་་་་་
འཛིན་སྡེ་ཚན་དང་མཉམ་དུ་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་དེ་གའི་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་་་་་་་
དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ཐབས་བཟོ་དགོས་པ་མ་ཟད།འཆར་འགོད་ནང་འཇུག་་་་་་་་་་
དགོས།
རྫོང་རིམ་ཡན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་་་་་
རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ནས་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་དེ་་
གའི་ནང་སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འཆར་འགོད་བཟོ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་་་་་་་
སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་རང་ལས་རིམ་པ་གཅིག་གིས་མཐོ་བའི་མི་དམངས་སྲིད་་་་་་་་་
གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་ལ་སྙན་དཔོད་ཞུ་དགོས།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་་
རིམ་པ་དང་།ཆུད་བཙུགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་རིམ་པ།རྫོང་རིམ་པ་བཅས་ཀྱི་རིག་་་་
དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་འཆར་འགོད་བཟོ་བར་རིམ་པ་དེ་གའི་མི་་་་་་་་
དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཆོག་མཆན་ཐོབ་དགོས་པ་མ་ཟད་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་་་་་་་
ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས།སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འཆར་་་་་་་་་
འགོད་དེ་ངེས་པར་དུ་རྒྱལ་ཁོངས་བར་སྟོང་གི་འཆར་འགོད་ནང་འཇུག་དགོས།
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་གནད་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་འཆར་་་་་
འགོད་དེ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཆོག་མཆན་ཐོབ་རྗེས་ཡོངས་་
བསྒྲགས་བྱས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་་་་་
རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་ལ་སྙན་དཔོད་ཞུ་དགོས།
དོན་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་དངོས་དགོས་་
མཁོར་གཞིགས་ནས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཆོག་མཆན་ཐོབ་་་
རྗེས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་མཐའ་འཁོར་དུ་འཛུགས་སྐྲུན་ཚོད་འཛིན་་་་་་་
ཁུལ་ཁོངས་ངེས་ཅན་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་མ་ཟད་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས།
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་གནད་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་འཛུགས་སྐྲུན་ཚོད་
འཛིན་ཁུལ་ཁོངས་དེ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་་་་་་་
འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་རིམ་པ་དེ་གའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་རང་བྱུང་ཐོན་་་་་་་་་་་་
ཁུངས་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་དང་མཉམ་དུ་དབྱེ་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་་་
དགོས།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིམ་པ་དང་།ཆུད་བཙུགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་རིམ་པ།རྫོང་་་་
རིམ་པ་བཅས་ཀྱི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་འཛུགས་སྐྲུན་ཚོད་འཛིན་ཁུལ་་་་་་
ཁོངས་དེ་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པར་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འཁེལ་དང་ཡོངས་་་་་་་
བསྒྲགས་བྱེད་མཁན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱིས་་་
རིམ་པ་དེ་གའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་
སྡེ་ཚན་དང་མཉམ་དུ་དབྱེ་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་བཅུ་དགུ་པ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་
ཁོངས་ནང་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་བདེ་འཇགས་དང་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་་
བཟོ་ཡོད་པའི་གཤམ་གསལ་གྱི་བྱེད་སྒོའི་རིགས་གཏན་འགོག་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ།
(གཅིག)རིག་དངོས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་པའི་འབར་གས་སླ་བ་དང་་་
རུལ་བསླད་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་རྫས་ཉར་ཚགས་སམ་ཡང་ན་བཤངས་འབུད་་་་་་་
བྱེད་པའི་རིགས་དང་།
(གཉིས)རང་འཚམ་གྱིས་བྱེ་མ་དང་།རྡོ།ས་བཅས་སྔོག་འདོན་བྱེད་པའི་་
རིགས།
(གསུམ)རིག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མའི་སྟེང་བརྐོས་རྒྱག་པ་དང་།བཙོག་པ་བཟོ་་
བ།རི་མོ་འབྲི་བ།སྦྱར་བ་བཅས་བྱེད་པའི་རིགས།
(བཞི)ཤོག་སྦག་སྤར་བའི་རིགས།
(ལྔ)ཁྲིམས་ལྟར་བཀག་སྡོམ་བྱས་པའི་མཁའ་ཁོངས་སུ་རང་དགར་མི་མེད་་་
མཁའ་འགྲུལ་ཡོ་བྱད་འཕུར་སྐྱོད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བའི་རིགས།
(དྲུག)བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བྱེད་སྒོ་
གཞན་དག་བཅས་སོ།
དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་གྱི་རྐྱེན་པས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་སྲུང་
སྐྱོབ་བྱེད་ཁོངས་སུ་འཛུགས་སྐྲུན་ལས་གྲྭའམ་ཡང་ན་འབར་གཏོར་དང་།གསོར་་
འབིགས་རྩད་ཞིབ།སྔོག་འདོན་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་ཚེ།ངེས་པར་དུ་་
ཁྲིམས་ལྟར་ཞིབ་མཆན་འགོད་པའི་གོ་རིམ་བརྒྱུད་དེ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་་
པའི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།
དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་པ།རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་འཛུགས་སྐྲུན་ཚོད་་་
འཛིན་ཁུལ་ཁོངས་སུ་ལས་གྲྭ་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཇུས་འགོད་བཟོ་དགོས་ཚེ།ངེས་་་་་་
པར་དུ་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་རིམ་པ་དང་འཛུགས་སྐྲུན་ལས་གྲྭས་རིག་་་་་
དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཚད་ལ་གཞིགས་
ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རིག་དངོས་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་གྱི་་་་་་
མོས་མཐུན་ཐོབ་རྗེས།ཁྲིམས་ལྟར་འཛུགས་སྐྲུན་ལས་གྲྭའི་འཆར་འགོད་ཆོག་་་་་་་་
འཐུས་འཁྲོལ་འཛིན་ཐོབ་པ་བྱེད་དགོས།
འཛུགས་སྐྲུན་ལས་གྲྭས་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་་་་
གཏོར་བཤིག་གཏོང་མི་ཆོག་ཅིང་།དེའི་རྣམ་པ་དང་།མཐོ་ཚད།གཞི་རྒྱ།
ཚོས་གཞི་སོགས་ངེས་པར་དུ་རིག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མ་དང་ཆ་མཚུངས་པ་བྱེད་་་་་་་་་་་་
དགོས།
(པར་ངོས་བདུན་པར་གཟིགས)

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་སྲོལ་ཡིག
(1990ལོའི་ཟླ་5ཚེས་31ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལྔ་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཐོག་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ་དང་།1996ལོའི་ཟླ་7ཚེས་21ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་དྲུག་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་སྲོལ་ཡིག》ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱུའི་ཆོད་དོན་གཞིར་བཟུང་དག་བཅོས་ཐེངས་དང་པོ་བྱས།2007ལོའི་ཟླ་7ཚེས་27ཉིན་་་་་་་་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་སོ་གཉིས་པའི་ཐོག་བསྐྱར་བཅོས་བྱས།2011ལོའི་ཟླ་11ཚེས་24ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་་་་་་་་་སྐབས་དགུ་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ཉེར་ལྔ་པའི་ཐོག《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཆུ་བེད་ལས་གྲྭའི་དོ་དམ་སྲོལ་ཡིག》སོགས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཁག་8ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱུའི་ཆོད་དོན་གཞིར་བཟུང་དག་བཅོས་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས། 2021ལོའི་ཟླ་9ཚེས་29ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་སོ་གཉིས་པའི་ཐོག《〈ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨ་མ་དང་ཕྲུ་གུ་དམར་འབྱར་གྱི་་འཕྲོད་སྦྱོར་བཅའ་ཁྲིམས〉ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་བྱ་ཐབས》སོགས་ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཁག་8ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱུའི་ཆོད་དོན་གཞིར་བཟུང་དག་བཅོས་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱས།2026ལོའི་ཟླ་5ཚེས་27ཉིན་བོད་་་་་་་་་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ཉེར་གསུམ་པའི་ཐོག་བསྐྱར་བཅོས་བྱས)

དཀར་ཆགལེའུ་དང་པོ། སྤྱིའི་རྩ་དོན།
ལེའུ་གཉིས་པ། སྤོ་མི་རུང་བའི་རིག་དངོས།
ལེའུ་གསུམ་པ། གནའ་རྫས་སྔོག་འཚོལ།
ལེའུ་བཞི་པ། རྟེན་མཛོད་ཁང་དུ་ཉར་ཚགས་ཀྱི་རིག་དངོས་
དང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བསྡུ་ཉར་རིག་དངོས།
ལེའུ་ལྔ་པ། ཞིབ་འཇུག་དང་བེད་སྤྱོད།
ལེའུ་དྲུག་པ། ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ།
ལེའུ་བདུན་པ། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་འཁྲི།
ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཞར་བྱུང་།

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་བསྒྲགས།
〔2026〕ཡིག་ཨང་7པ།
《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རིག་དངོས་སྲུང་སྐྱོབ་སྲོལ་ཡིག》འདི་2026ལོའི་ཟླ་5ཚེས་27ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ཉེར་གསུམ་པའི་ཐོག་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ནས་གྲོས་་་་་་་་་་་འཆམ་བྱུང་དོན་བཞིན།ད་ལྟ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་།2026ལོའི་ཟླ་9ཚེས་1ཉིན་ནས་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས།
2026ལོའི་ཟླ་5ཚེས་27ཉིན།